

แบบสรุปปิดโครงการวิจัย (จัดทำแยกต่างหากจากรายงานฉบับสมบูรณ์)

สัญญาเลขที่ RDG 60T0109 ชื่อโครงการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำส้มสายชูหมักจากน้ำตาลจาก
หัวน้ำโครงการ นางสาววิไลวรรณ ไชยคร หน่วยงาน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
โทรศัพท์.....0812756430.....โทรสาร.....075-377443.....อีเมล Chaisorn.w@gmail.com

สถานะผลงาน ปกปิด ไม่ปกปิด

ความสำคัญ / ความเป็นมา

อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นพื้นที่ที่มีป่าจากที่เกิดเองตามธรรมชาติหรือที่เกิดจากเกษตรกรปลูกในปริมาณมาก เนื่องด้วยความเหมาะสมของพื้นที่และความนิยมในการปลูกของคนในชุมชน พื้นที่ตั้งแต่อ่าวปากพนังไปจนถึงพรุควนเคร็ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มีแม่น้ำสายหลักคือ แม่น้ำปากพนัง มีคลองสาขามากมาย โดยจะพบต้นจากขึ้นอยู่กระจายสองฝั่งแม่น้ำและลำคลองสาขา และพบหนาแน่นแถบ อำเภอปากพนัง อำเภอเชียรใหญ่ และอำเภอหัวไทร ซึ่งพื้นที่ที่ต้นจากกว่า 25,594 ไร่ ซึ่งพื้นที่ อำเภอปากพนัง เป็นพื้นที่ที่มีต้นจากขึ้นมากที่สุดเนื้อที่กว่า 10,00 ไร่ ปัจจุบันเกษตรกรในพื้นที่ประกอบอาชีพการทำไร่จาก ประมาณร้อยละ 40 ของครัวเรือนทั้งหมดการใช้ประโยชน์จากต้นจากมีหลากหลายด้านแต่อย่างหนึ่งคือการใช้ประโยชน์จากน้ำหวานของต้นจาก ผู้ประกอบการรายย่อยที่เข้าร่วมสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ชุมชนเมืองนัง ได้นำน้ำหวานจากที่ผลิตได้จากเกษตรกรในชุมชนตำบลนาบอนและตำบลปากแพรกมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์น้ำผึ้งจากเพื่อจำหน่ายนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็นที่สนใจและได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีในกลุ่มผู้บริโภคที่รักสุขภาพ ผู้ประกอบการจึงมีแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำผึ้งจากและน้ำหวานจากเป็นวัตถุดิบหลัก เนื่องจากในพื้นที่ถิ่นอาศัยของตนเอง คือ เขตตำบลนาบอนและพื้นที่ใกล้เคียง คือ เขตตำบลปากแพรก มีระบบนิเวศป่าจากเป็นจำนวนมาก น้ำผึ้งจากคือการเอาน้ำหวานสดจากต้นจากมาเคี่ยวด้วยความร้อนเพื่อให้ได้น้ำหวานแบบเข้มข้นลักษณะคล้ายน้ำผึ้ง ทางผู้วิจัยจึงมีแนวคิดว่าจะนำน้ำหวานจากและน้ำผึ้งจากมาต่อยอดในการผลิตผลิตภัณฑ์อื่นที่มีมูลค่า โดยผลิตภัณฑ์หนึ่งที่มีความน่าสนใจคือการผลิตเป็นไซเดอร์ ไซเดอร์ (cider) เป็นเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพที่ได้จากการหมักน้ำผลไม้ด้วยเชื้อจุลินทรีย์ประเภทยีสต์ (yeast) ที่สร้างแอลกอฮอล์ ซึ่งที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ร้อยละ 3.0-8.5 ความเป็นกรดอ่อน คือ มีรสเปรี้ยวเล็กน้อย ซึ่งเกิดจากกรดมาลิกและกรดแลคติกรวมทั้งอุดมไปด้วยสารประกอบฟีนอลิก (phenolic) สารต้านอนุมูลอิสระ (antioxidant) วิตามิน และเกลือแร่ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วน้ำส้มสายชูหมักเป็นเครื่องดื่มที่ใช้ความหวานจากผลไม้มาเป็นวัตถุดิบในการผลิต

ดังนั้นการใช้น้ำหวานหรือน้ำผึ้งจากจึงมีความเป็นไปได้ในการผลิตเป็นน้ำส้มสายชูหมักเนื่องจากมีความหวานซึ่งเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในกระบวนการหมักเพื่อผลิตน้ำส้มสายชูหมักและในขณะเดียวกันเนื่องจากน้ำหวานและน้ำผึ้งจากคือผลผลิตของชุมชนของอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ความเป็นเอกลักษณ์ของพืชประจำท้องถิ่นเมื่อนำมาผลิตเป็นน้ำส้มสายชูหมักจากน้ำหวานจากหรือน้ำผึ้งจากจะสามารถสร้างความโดดเด่นให้กับผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่า สร้างรายได้แก่เกษตรกรผู้ปลูกจาก

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาและพัฒนาระบบการผลิตน้ำส้มสายชูหมักจากน้ำหวานและน้ำผึ้งจากในพื้นที่ อำเภอปากพนัง

จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. เพื่อศึกษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์น้ำส้มสายชูหมักที่ผลิตจากน้ำหวานและน้ำผึ้งจาก
3. เพื่อถ่ายทอดความรู้กระบวนการผลิตน้ำส้มสายชูหมักแก่ผู้สนใจ

ผลการวิจัย (สั้น ๆ ที่บ่งชี้ประเด็นข้อค้นพบ กระบวนการ ผลผลิต และการเรียนรู้)

น้ำตาลจากสามารถนำมาผลิตเป็นน้ำส้มสายชูหมักได้โดยผ่านกระบวนการหมักด้วยยีสต์ให้เป็นน้ำหมักที่มีแอลกอฮอล์ จากนั้นทำการหมักต่อด้วยเชื้อ *Acetobacter aceti* ได้เป็นน้ำส้มสายชูหมักที่มีปริมาณกรดร้อยละ 4.95 pH 2.96 และไม่มีสารเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ ใช้ระยะเวลาตลอดกระบวนการหมักทั้งสิ้นประมาณ 29-30 วัน มีการพัฒนาสูตรน้ำส้มสายชูหมักพร้อมดื่ม 2 สูตร คือ สูตรผสมน้ำผึ้ง และสูตรผสมน้ำผึ้งมะนาว ทั้งสองสูตรที่มีปริมาณแอลกอฮอล์และกรดผ่านเกณฑ์มาตรฐานผลิตน้ำส้มสายชูหมักจากผลไม้

คำสืบค้น (Keywords)

น้ำตาลจาก, น้ำส้มสายชูหมัก, การผลิต

Nipa palm sugar, Cider vinegar, Production

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ (ดูคำจำกัดความ และตัวอย่างด้านหลังแบบฟอร์ม) ในแต่ละโครงการสามารถมีแนวทางการนำไปใช้ประโยชน์ของโครงการวิจัยได้หลายด้าน และอธิบายรายละเอียดเพิ่มเติมที่สื่อถึงแนวทางการนำไปใช้ประโยชน์ของโครงการวิจัยในแต่ละด้าน

ด้านนโยบาย โดยใคร (กรุณาให้ข้อมูลเจาะจง).....

มีการนำไปใช้อย่างไร

.....

ด้านสาธารณะ โดยใคร (กรุณาให้ข้อมูลเจาะจง).....

มีการนำไปใช้อย่างไร

.....

ด้านชุมชนและพื้นที่ โดยใคร (กรุณาให้ข้อมูลเจาะจง).....

มีการนำไปใช้อย่างไร

.....

ด้านพาณิชย์ โดยใคร (กรุณาให้ข้อมูลเจาะจง).....

มีการนำไปใช้อย่างไร

.....

ด้านวิชาการ โดยใคร (กรุณาให้ข้อมูลเจาะจง).....

มีการนำไปใช้อย่างไร

.....

ยังไม่มีการนำไปใช้ (โปรดกรอกในกรอบถัดไป)

(กรณีที่ยังไม่มีการใช้ประโยชน์) ผลงานวิจัยมีศักยภาพในการนำไปใช้ประโยชน์

ด้านนโยบาย ด้านสาธารณะ ด้านชุมชนและพื้นที่ ด้านพาณิชย์ ด้านวิชาการ

ข้อเสนอแนะเพื่อให้ผลงานถูกนำไปใช้ประโยชน์

การเผยแพร่ข้อมูลหรือถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับชุมชนทั้งในเรื่องกระบวนการผลิตและข้อมูลเชิงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ที่สนใจหรือกลุ่มบุคคลรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างสถานประกอบการ โดยมีทีมวิจัยคอยเป็นที่ปรึกษาถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตตลอดจนสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการทั้งข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยและข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจนได้ผลิตภัณฑ์ที่มีจำนวนเป็นสินค้าเอกลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่น

การเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ (กรุณาให้รายละเอียด พร้อมแนบหลักฐาน)

1. สิ่งพิมพ์ หรือสื่อทั่วไป

หนังสือพิมพ์ วารสาร โทรทัศน์ วิทยุ เว็บไซต์ คู่มือ/แผ่นพับ จัดประชุม/อบรม อื่นๆ

การเปิดตัวที่เสาวนา และจัดนิทรรศการ นำเสนอกระบวนการผลิต ข้อมูลเชิงวิชาการ ผลิตภัณฑ์ต้นแบบและทดสอบชิมเครื่องดื่มในงาน “ มหกรรมวิจัยแห่งชาติ 2561 (Thailand research expo 2018) ในวันที่ 9-13 สิงหาคม 2561 ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ

2. สิ่งพิมพ์ทางวิชาการ (วารสาร, การประชุม ให้ระบุรายละเอียดแบบการเขียนเอกสารอ้างอิง เพื่อการค้นหาซึ่งควรประกอบด้วย ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง แหล่งพิมพ์ ปี พ.ศ. (ค.ศ.) ฉบับที่ หน้า)

คำอธิบายและตัวอย่างการนำไปใช้ประโยชน์ในแต่ละด้าน

1. การใช้ประโยชน์ด้านนโยบาย

คำจำกัดความ : การนำความรู้จากงานวิจัยไปใช้ในกระบวนการกำหนดนโยบาย ซึ่งนโยบายหมายถึง หลักการ แนวทาง กลยุทธ์ ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ อาจเป็นนโยบายระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น หรือระดับหน่วยงาน นโยบายที่ดีจะต้องประกอบด้วย วัตถุประสงค์ แนวทาง และกลไกในการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการ การใช้ประโยชน์ด้านนโยบายจะรวมทั้งการนำองค์ความรู้ไปสังเคราะห์เป็นนโยบายหรือทางเลือกเชิงนโยบาย (policy options) แล้วนำนโยบายนั้นไปสู่ผู้ใช้ประโยชน์

2. การใช้ประโยชน์ด้านสาธารณะ

คำจำกัดความ : การดำเนินงานเพื่อนำผลงานวิจัยและนวัตกรรม ไปใช้ในวงกว้างเพื่อประโยชน์ของสังคม และประชาชนทั่วไป ให้มีความรู้ความเข้าใจ เกิดความตระหนัก รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนวิธีคิด พฤติกรรม เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างสังคมคุณภาพ และส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

3. การใช้ประโยชน์ด้านพาณิชย์

คำจำกัดความ : การนำนวัตกรรม เทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์ใหม่ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ไปสู่การผลิตในเชิงพาณิชย์ การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ การแปรรูป การสร้างตราสินค้า การเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิต และการลดต้นทุนการผลิต การสร้างอาชีพ และทางเลือกให้กับผู้ประกอบการ เกษตรกรหรือผู้ประกอบการอาชีพอื่น ๆ

4. การใช้ประโยชน์ด้านชุมชนและพื้นที่

คำจำกัดความ : การนำกระบวนการ วิธีการ องค์ความรู้ การเปลี่ยนแปลง การเสริมพลัง อันเป็นผลกระทบ ที่เกิดจากการวิจัยและพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น พื้นที่ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์การขยายผลต่อชุมชน ท้องถิ่น และสังคมอื่น

5. การใช้ประโยชน์ด้านวิชาการ

คำจำกัดความ : การนำองค์ความรู้จากผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ผลงานตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ ระดับชาติ หนังสือ ตำรา บทเรียน ไปเป็นประโยชน์ด้านวิชาการ การเรียนรู้ การเรียน การสอน ในวงนัวิชาการและผู้สนใจด้านวิชาการ รวมถึงการนำผลงานวิจัยไปวิจัยต่อยอด หรือการนำไปสู่ product และ process ไปใช้ในการเสริมสร้างนวัตกรรม และเทคโนโลยี